

Balkan – Id- og sivilstatusdokumenter

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Rapportene er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2008

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A
Postboks 8108 Dep
N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

SUMMARY

This report provides information to case workers dealing with residence and work permits in the Norwegian Directorate of Immigration and the Immigration Appeals Board. The report is a guide to information available in our internal COI database related to identity and civil status documents. The report covers Croatia, Bosnia-Herzegovina, Serbia, Kosovo, Macedonia and Albania. The following documents are covered for each country: birth certificates, citizenship certificates, id-cards, passports, unmarried certificates, marriage certificates, divorce certificates and death certificates. Please note that not all documents are available in each country and that the information available regarding each document will differ.

SAMMENDRAG

Rapporten er utarbeidet for saksbehandlere i Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda, særlig med tanke på ulike søknader om oppholds- og arbeidstillatelser. Rapporten tar for seg dokumenter knyttet til identitet og sivilstand. Landinfo håper at informasjonen kan være en første innføring og veiviser bl.a. i forhold til den informasjonen som finnes tilgjengelig i Landdatabasen om dokumenter fra Balkan. Landinfo har valgt å ta for seg følgende land: Kroatia, Bosnia-Hercegovina, Serbia, Kosovo, Makedonia og Albania.

Innledningsvis gjøres det rent generelt rede for de tjenestene som er tilgjengelig gjennom DISCS og Keesing samt tilgjengelig informasjon fra amerikanske myndigheter. For hvert enkelt land vil rapporten ta for seg fødselsattest, statsborgerskapsattest, ID-kort, pass, ugifteattest, ekteskapsattest, skilsmisseattest og dødsattest. Det gjøres oppmerksom på at ikke alle de aktuelle landene utsteder alle disse dokumentene. Videre vil fremstillingen synliggjøre at det er varierende med tilgjengelig informasjon knyttet til de ulike dokumentene for de ulike landene. Innledningsvis for hvert land vil vi skrive noe kort om notoritet rent generelt for det aktuelle landet.

INNHold

1. DISCS, Keesing og US Department of State, Bureau of consular affairs.....	6
2. Kroatia	8
2.1 Fødselsattest	8
2.2 Statsborgerskapsattest.....	8
2.3 Id-dokumenter	8
2.4 Pass	9
2.5 Ugifteattest	9
2.6 Ekteskapsattest	9
2.7 Skillsmisseattest.....	9
2.8 Dødsattest	9
3. Bosnia-Hercegovina	10
3.1 Fødselsattest	10
3.2 Statsborgerskapsattest.....	10
3.3 Id-dokumenter	10
3.4 Pass	11
3.5 Ugifteattest	11
3.6 Ekteskapsattest	11
3.7 Skillsmisseattest.....	12
3.8 Dødsattest	12
4. Serbia.....	13
4.1 Fødselsattest	13
4.2 Statsborgerskapsattest.....	13
4.3 Id-dokumenter	13
4.4 Pass	14
4.5 Ugifteattest	14
4.6 Ekteskapsattest	14
4.7 Skilsmisseattest.....	15
4.8 Dødsattest	15
5. Kosovo	16
5.1 Fødselsattest	16
5.2 Statsborgerskapsattest.....	17
5.3 Id-dokumenter	17
5.4 Reisedokumenter	17

5.5	Ugifteattest	18
5.6	Ekteskapsattest	18
5.7	Skillsmisseattest.....	18
5.8	Dødsattest	19
5.9	Parallelle serbiske strukturer	19
6.	Makedonia	20
6.1	Fødselsattest	20
6.2	Statsborgerskapsattest.....	20
6.3	Id-dokumenter	20
6.4	Pass	21
6.5	Ugifteattest	21
6.6	Ekteskapsattest	21
6.7	Skillsmisseattest.....	22
6.8	Dødsattest	22
7.	Albania	23
7.1	Fødselsattest	23
7.2	Statsborgerskapsattest.....	24
7.3	Id-dokumenter	24
7.4	Pass	24
7.5	Ugifteattest	25
7.6	Ekteskapsattest	25
7.7	Skilsmisseattest.....	25
7.8	Dødsattest	25
8.	Kilder.....	26

1. DISCS, KEESING OG US DEPARTMENT OF STATE, BUREAU OF CONSULAR AFFAIRS

DISCS er en nederlandsk dokumentdatabase utviklet for å bistå saksbehandlerne i offentlig forvaltning med vurdering av sivile dokumenter.¹ Basen er kun beregnet på intern bruk i forvaltningen for forhåndsautoriserte brukere. Basen inneholder eksempler på og detaljer om dokumenter (bl.a. fødsels- og ekteskapsattester og Id-kort) fra en rekke land, og advarer mot kjente forfalskninger som er i omløp.² DISCS er under oppbygging, slik at det varierer hvor godt dekket de forskjellige landene er, men den blir stadig oppdatert. På første side, etter innlogging er det også et punkt for siste oppdateringer hvor man lett kan se hva som er kommet til siden sist.³

For å komme til dokumentene under de forskjellige land, klikk ”find documents” og velg land etter bokstav. Under hvert land kommer det opp en kortere eller lengre liste over tilgjengelige dokumenter. Det som er i grå skrift, er planlagte land eller dokumenter.

DISCS har opplysninger om sannsynligheten for at et dokument er ekte. Når du står inne i dokumentet, klikk på det store bildet og en utvidet meny kommer fram i venstre marg. Under ”Document General” står det: ”Opinion on document genuiness”. Legg også merke til følgende som står under ”Alerts”:

In the general part of an open civil status document, you may also, from now on, see a warning message in the form of a red bar above the following text:

"There is special information on this document which you cannot consult. To determine the reliability of the document, you are strongly advised to get in touch with the document expert at the Documents Office of the Dutch Immigration and Naturalization Service (IND), tel. +31 (0) 38 888 6158. The documents expert will advise on possible follow-up steps."

Keesing Documentchecker er en onlinebase med eksempler på pass og andre Id-dokumenter. Den er IP-basert, så man trenger ikke passord for pålogging. Basen har gode zoom-muligheter for å studere stempler, vannmerker og andre detaljer. Keesing har et enkelt brukergrensesnitt; bare velg land og klikk deg frem. Nye oppdateringer føyes til omtrent én gang pr. måned.

---

¹ Se disclaimeren på første side.

² Se ”alerts” på første side etter innloggingen.

³ Se ”recent changes”.

I tillegg vil vi nevne notatene "Documents" fra US Department of State, Bureau of Consular Affairs. Dette er korte oversikter over hvilke dokumenter/attester som kan fremskaffes i det aktuelle land og hvilken etat som utsteder dem. Oversiktene oppdateres med ujevne mellomrom. De finnes tilgjengelig på Landdatabasen under menypunktet "dokumenter" for de aktuelle landene, og de Landdatabase-ansvarlige sjekker regelmessig for oppdateringer.

Landinfo vil også nevne at det kan være nyttig å gå inn på hjemmesidene til de aktuelle amerikanske ambassadene (konsulærseksjonene) for å se på dokumentkrav i forbindelse med inngåelse av ekteskap.

2. KROATIA

Korrupsjon forekommer i Kroatia. I en undersøkelse gjennomført av ”Transparency International” for 2006, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 7 %. Dette resultatet var blant de laveste tallene i forhold til andre land i regionen. Andelen hadde holdt seg stabil fra 2005 til 2006.⁴

Det forekommer oppslag i kroatisk media om forfalskning av dokumenter.⁵

2.1 FØDSELSATTEST

Eksempel på fødselsattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (Maticni Urednik).

2.2 STATSBERGERSKAPSATTEST

Eksempel på statsborgerskapsattest ligger på DISCS.

Statsborgerskapsattest (domovnica) blir utstedt ved folkeregistreringskontoret i den enkelte kommune eller ved kroatisk ambassader eller konsulater i utlandet.

Statsborgerskap reguleres av statsborgerskapsloven av 1991 som er tilgjengelig via Landdatabasen.⁶ For en oversikt over krav til dokumentasjon vedrørende søknad om statsborgerskap, se hjemmesidene til Innenriksministeriet.⁷

Kroater som bor i utlandet kan søke om statsborgerskap i utlandet ved kroatisk ambassader eller konsulater. Det kreves personlig fremmøte ved søknad om statsborgerskap.⁸

2.3 ID-DOKUMENTER

Eksempel på id-kort ligger på DISCS og Keesing.

Alle borgere av Kroatia som har fylt 16 år er påbudt å inneha et nasjonalt id-kort. Dokumentet blir utstedt av Politidepartementet.⁹

---

⁴ United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), 2008. *Crime and its impact on the Balkans*. New York: UNODC, mars. Tilgjengelig fra [http://reliefweb.int/rw/RWFiles2008.nsf/FilesByRWDocUnidFilename/MUMA-7F589R-full_report.pdf/\\$File/full_report.pdf](http://reliefweb.int/rw/RWFiles2008.nsf/FilesByRWDocUnidFilename/MUMA-7F589R-full_report.pdf/$File/full_report.pdf) [lastet ned 05.06.2008]

⁵ Croatian News 13.02.2008 har for eksempel en artikkel om falske dokumenter. <http://www.croatiapress.com/tag/corruption> [lastet ned 20.06.2008]

⁶ Link til loven kan også finnes her: <http://www.legislationline.org/legislation.php?tid=11&lid=2696&less=false> [lastet ned 30.05.2008].

⁷ <http://www.mup.hr/main.aspx?id=1266#Državljanstvo> [lastet ned 05.06.08].

⁸ Den kroatisk ambassaden i Pretoria, Sør-Afrika. <http://za.mfa.hr/?mh=331&mv=1997&id=1937> [lastet ned 05.06.08].

⁹ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006a. *Documents Croatia*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3543.html#docs [lastet ned 10.07.2008]

2.4 PASS

Eksempel på kroatisk pass, diplomatisk pass, service pass, pass for grupper, pass for sjømenn, samt laissez passer ligger på Keesing.

Pass blir utstedt av Innenriksministeriet, samt kroatisk ambassade og konsulater i utlandet.

Kroatiske borgere som bor i utlandet lengre enn tre måneder, kan søke om pass ved gjeldende kroatisk ambassade. Det kreves personlig fremmøte ved søknad om pass.¹⁰ Krav om dokumentasjon for å motta pass, kan gjenfinnes via hjemmesidene til den kroatisk ambassaden i Pretoria, Sør-Afrika.¹¹

2.5 UGIFTEATTEST

Eksempel på ugifteattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (Maticni Urednik).

2.6 EKTESKAPSATTEST

Eksempel på ekteskapsattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (Maticni Urednik).

2.7 SKILSMISSEATTEST

Kopier av skilsmisseavgjørelser er tilgjengelige fra distriktsdomstolen (Okruzni Sud) som avgjorde skilsmissesaken. Ifølge U.S. Department of State (2006) er skilsmisseattesten maskinskrevet. Kun skilsmisser som er avgjort i en sivil domstol er gyldig.¹²

2.8 DØDSATTEST

Eksempel på dødsattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (Maticni Urednik).

---

¹⁰ Den kroatisk ambassaden i Pretoria, Sør-Afrika. <http://za.mfa.hr/?mh=331&mv=1997&id=1937>
[lastet ned 05.06.08].

¹¹ Den kroatisk ambassaden i Pretoria, Sør-Afrika. http://za.mvp.hr/Portals/ZA/doc/putovnica_en.pdf
[lastet ned 05.06.08].

¹² U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006a. Op.cit.

3. BOSNIA-HERCEGOVINA

US Department of State skriver at en fødsels-, ekteskaps-, døds-, og skillmisseattester ikke alltid vil være tilgjengelige. Det samme kan også gjelde id-kort.¹³

Seneste i mai 2008 avslørte bosnisk politi omfattende forfalskningsvirksomhet knyttet til id-kort.¹⁴

Korrupsjon forekommer i Bosnia. I en undersøkelse gjennomført av ”Transparency International” for 2005, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 6 %. Dette var i lavt i forhold til flertallet av andre land i regionen. Videre var andelen som hadde betalt bestikkelser blitt redusert fra 2004 til 2005 med syv prosentpoeng.¹⁵

3.1 FØDSELSATTEST

Eksempel på fødselsattest ligger på DISCS. Det finnes i alt tre eksemplarer. Alle er internasjonale varianter med oversettelse til i alt 11 språk.

Fødselsattest (Izvod iz Matricne Knjige Rodjenih) blir utstedt av folkeregisteret (maticar) der fødselen har funnet sted.¹⁶

3.2 STATSBOGERSKAPSATTEST

Statsborgerskapsloven og tillegg til loven om statsborgerskap for Bosnia-Hercegovina finnes tilgjengelig på Landdatabasen.¹⁷

Statsborgerskapsloven viser til at samme myndighet som utsteder fødselsattest også har myndighet til å utstede statsborgerskapsattest.

Bosnisk lovgivning tillater i stor grad dobbelt statsborgerskap. Det for eksempel vanlig at bosniske kroater har kroatisk statsborgerskap.¹⁸

3.3 ID-DOKUMENTER

Eksempler på nasjonalt id-kort finnes både på DISCS og Keesing.

---

¹³US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006b. *Documents Bosnia-Herzegovina*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3518.html#docs [lastet ned 10.07.2008]. Landinfo antar at det bl.a. skyldes ødeleggelser under krigen op 1990-tallet. US State Department viser også til ødeleggelser under andre verdenskrig.

¹⁴ Balkan Insight, 2008a. Bosnia Police Smash Fake IDs Ring. *Balkan Insight*, 28. mai. Tilgjengelig fra http://www.balkaninsight.com/en/main/news/10507/?tpl=299&ST1=Text&ST_T1=Article&ST_AS1=1&ST_max=1 [lastet ned 20.06.2008]

¹⁵ UNODC, op.cit.

¹⁶ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006b. Op.cit.

¹⁷ Loven og tillegget er også tilgjengelig på www.legislationline.org Det finnes for øvrig så en egen lov om statsborgerskap i Republika Srbska som er tilgjengelig fra samme nettsted.

¹⁸ Landinfo, 2008. *Dobbelt statsborgerskap for bosniske kroater*. Oslo: Landinfo, april. Tilgjengelig fra <http://www.landinfo.no/index.gan?id=1004&subid=0> [lastet ned 09.07.2008]

Bosniske myndigheter introduserte et felles nytt id-kort for alle borgere i 2003. Det ble samtidig etablert en felles sentral database for alle borgere. Det finnes en egen lov om personnumre.¹⁹ Disse personnumrene gjør det mulig å identifisere hvor vedkommende kommer fra i Bosnia.

Det kreves personlig fremmøte både ved innlevering av søknad om id-kort og ved utlevering av id-kort. Ved innleveringen tas det fingeravtrykk.²⁰

Lov om utstedelse av id-kort finnes også tilgjengelig på Landdatabasen.²¹ Personer over 18 skal ha id-kort. Når det gjelder utstedende myndighet sier lovens artikkel 7 følgende:

The issuance, annulment and replacement of the ID card shall be carried out by the Police Administration within the Cantonal Ministry of Interior throughout the BH Federation, by the public security stations within the RS Ministry of Interior throughout the RS, and by the competent authority in the Brcko District of Bosnia and Herzegovina that functionally acts as a state institution.

3.4 PASS

Eksempler på nasjonalt pass, tjenestepass, diplomatpass og tidligere gyldig pass er tilgjengelig på Keesing.

Lov om reisedokumenter for Bosnia-Hercegovina er tilgjengelig på Landdatabasen.²²

Ifølge loven skal vanlig nasjonale pass utstedes av "The Ministry of Civil Affairs and Communications".

Mindreårige som reiser kun med en forelder, må ha skriftlig tillatelse fra den andre forelder til å forlate landet.²³

3.5 UGIFTEATTEST

Folkeregisteringskontoret (maticar) som har jurisdiksjon på den aktuelle persons bosted vil utstede en attest (uverenje) som bekrefter at vedkommende ikke er gift.²⁴

3.6 EKTESKAPSATTEST

Eksempel på ekteskapsattest ligger på DISCS. Det finnes i alt to eksemplarer. Begge er imidlertid kun internasjonale varianter med oversettelse til i alt 11 språk. En bosnisk ekteskapsattest vil imidlertid bli utstedt i forbindelse med inngåelse av ekteskap.

---

¹⁹ Den er tilgjengelig på Landdatabasen.

²⁰ Migrationsverket Sverige, 2004. *Utfärdande av Licna Karta*. Norrköping: Migrationsverket, 11. desember. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dokn=12117&lista=Bosnien-Hercegovina.html&mode=dokumentlista> [lastet ned 20.06.2008].

²¹ Loven er også tilgjengelig her: <http://www.unhcr.ba/protection/as@refugee/bhidentificationdoc.pdf> [lastet ned 20.06.2008].

²² Loven er også tilgjengelig fra www.legislationline.org

²³ Den amerikanske ambassaden i Sarajevo <http://sarajevo.usembassy.gov/minors-entry.html> [lastet ned 20.06.2008]

²⁴ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006b. Op.cit.

Ekteskapsattest (Izvod is Maticne Knjige Vencanij) blir utstedt av folkeregisteret (maticar) der ekteskapet ble inngått. Bare borgelige ekteskap er gyldige.²⁵ En bosnisk ekteskapsattest vil bli utstedt. Dokumentasjonen som må fremlegges i forbindelse med inngåelse av ekteskap, må fremlegges 30 dager før selve ekteskapsinngåelsen i Føderasjon og syv dager før i Republika Srbska.²⁶

3.7 SKILLSMISSEATTEST

Kopier av skillsmisedommer er tilgjengelig fra den distriktsdomstolen (okruzni sud) som avgjorde saken. En skillsmisseattest er maskinskrevet med overskriften ” i folkets navn” (u ime naroda). Siden 1976 har kun sivile skillsmisedommer vært gyldige.²⁷

3.8 DØDSATTEST

Dødsattest (Izvod is Maticne Knjige Umrilih) blir utstedt av folkeregisteringskontoret (maticar) der dødsfallet fant sted.²⁸

---

²⁵ Ibid.

²⁶ Den amerikanske ambassaden i Sarajevo http://sarajevo.usembassy.gov/marriage_procedures.html [lastet ned 20.06.2008]

²⁷ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006b. Op.cit.

²⁸ Ibid.

4. SERBIA

Korrupsjon er utbredt i Serbia. I en undersøkelse gjennomført av ”Transparency International” for 2006, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 13 %. Dette er markant høyere enn for vest-europeiske land og høyere enn for eksempel tall fra Kroatia og Makedonia. Andelen som oppgir at de har betalt bestikkelse, er imidlertid blitt redusert fra 2005 til 2006 med mer enn seks prosentpoeng.²⁹

Når det gjelder forfalskning av serbiske dokumenter, opplyser svenske myndigheter følgende:

Det är viktigt att vara uppmärksam på att ett licna karta är mycket lätt att förfalska och att det finns en mängd förfalskade handlingar i omlopp i Serbien. Intressant att veta är att det finns en annonstidning som säljs i Serbien där man hittar öppna annonser rörande möjlighet att få hjälp med förfalskningar.³⁰

4.1 FØDSELSATTEST

DISCS har eksempler på flere fødselsattester; både kun på serbisk og en internasjonal variant med oversettelser til mange språk.³¹

Fødselsattest (Izvoc iz matične knjige rodjenih) utstedes av folkeregistreringskontoret i den aktuelle kommune der fødselen fant sted.³²

4.2 STATSBOGERSKAPSATTEST

DISCS har et eksempel på statsborgerskapsattest.

Statsborgerskapsattest blir utstedt av folkeregisteret i kommunen. Attesten kan utstedes ved at den aktuelle personen, et familiemedlem eller advokat etc. som bor i Serbia, kontakter registeret. Dette er en raskere metode enn å søke gjennom ambassaden.³³

Den serbiske statsborgerskapsloven av 2004 finnes tilgjengelig på Landdatabasen.³⁴

4.3 ID-DOKUMENTER

På Keesing finnes eksempel på serbisk nasjonalt id-kort (Licna Karta).

---

²⁹ UNODC, op.cit.

³⁰ Migrationsverkets Landinformation, tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=93> [lastet ned 06.06.2008].

³¹ Se både under Serbia og Serbia og Montenegro.

³² US Department of State Bureau of Consular Affairs, 2004. *Documents Serbia and Montenegro*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig i Landdatabasen.

³³ Serbias ambassade i Oslo <http://www.serbianembassy.no/eng/consular/passports.html> [lastet ned 06.06.2008].

³⁴ Landinfo har ikke gjenfunnet denne loven på Internett.

id-kort utstedes av politiet (Sekretarijat za Unutrashnje Poslove) som er underlagt innenriksdepartementet (MUP). ID-kortet inneholder bilde, dato og sted for fødsel og innehaverens adresse. Det er i hovedsak krav om personlig fremmøte for utstedelse av id-kort.³⁵

Alle personer over 16 år skal ifølge den nye id-kort loven fra 2006, bære nasjonalt id-kort

På Landdatabasen ligger det en respons med opplysninger fra den norske ambassaden i Beograd om hvordan personnumrene (JMBG) er bygget opp.

4.4 PASS

På Keesing finnes eksempler på følgende pass: politipass, diplomatpass, tjenestepass, kollektivt pass, laissez passer.

Disse passene viser fortsatt til staten Jugoslavia. Det gjøres oppmerksom på at serbiske myndigheter vil utstede nye biometriske pass i løpet av 2008.³⁶

Med hensyn til krav til dokumentasjon for utstedelse av pass vises det til hjemmesiden til Serbias ambassade i Oslo.³⁷

4.5 UGIFTEATTEST

Folkeregisteret i den kommunen der vedkommende er bosatt har myndighet til å utstede en attest (uverenje) på at vedkommende er ugift. Personer bosatt i utlandet kan søke om slik attest gjennom Serbias ambassader. En slik fremgangsmåte kan ta svært lang tid, og familiemedlemmer, en venn eller advokat kan ofte skaffe dette dokumentet langt raskere.³⁸

4.6 EKTESKAPSATTEST

DISCS har eksempler på flere ekteskapsattester; både kun på serbisk og en internasjonal variant med oversettelser til mange språk.

Ekteskapsattest (Izvod iz maticne knjige vencana) utstedes av det lokale folkeregistreringskontoret i den aktuelle kommune.³⁹ Etter 1946 er det kun offentlige inngåtte ekteskap som er gyldige.⁴⁰

---

³⁵ Unntaket er ifølge svenske myndigheter umyndige personer som må stille med verge.
<http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=93> [lastet ned 06.06.2008].

³⁶ Wikipedia har et bilde av forsiden av det nye passet. http://en.wikipedia.org/wiki/Serbian_passport.

³⁷ Serbias ambassade i Oslo <http://www.serbianembassy.no/eng/consular/passports.html> [lastet ned 06.06.2008].

³⁸ US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2004. Op.cit.

³⁹ Ifølge svenske myndigheter vil dette vanligvis være ektemannens bostedskommune.
<http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=99> [lastet ned 06.06.2008].

⁴⁰ US Department of State Bureau of Consular Affairs, 2004. Op.cit.

Når det gjelder krav til dokumentasjon ved inngåelse av ekteskap vises det til rapport fra svenske myndigheter. Rapporten er tilgjengelig på Landdatabasen.⁴¹

4.7 SKILSMISSEATTEST

Kopi av skilsmisseavgjørelse er tilgjengelig fra den aktuelle distriktsdomstolen (Okruzni sud) som avgjorde saken. En skilsmisseattest er maskinskrevet med overskriften: U ime naroda (i folkets navn). Siden 1976 har kun skilsmisser gitt av sivile domstoler vært gyldige.⁴²

4.8 DØDSATTEST

Et formular som brukes ved utstedelse av dødsattester er tilgjengelig på DISCS.

Dødsattester (Izvod iz maticne knjige umrlih) utstedes av folkeregisteringskontoret i den aktuelle kommune hvor dødsfallet fant sted.⁴³

---

⁴¹ Rapporten finnes også her:
<http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=99> [lastet ned 06.06.2008].

⁴² US Department of State Bureau of Consular Affairs, 2004. Op.cit.

⁴³ Ibid.

5. KOSOVO

Kosovo var siden 1999 vært administrert av FN – UNMIK. Kosovo erklærte seg selvstendig den 17. februar 2008, og konstitusjonen og en rekke sentrale lover trådte i kraft den 15. juni 2008. Nye pass og id-kort vil bli utstedt av Kosovos myndigheter i løpet av 2008. Det finnes ingen dokumenter utstedt av FN's administrasjon i Kosovo, UNMIK, tilgjengelig på DISCS eller i Keesing.

Korrupsjon er utbredt i Kosovo. I en undersøkelse gjennomført av "Transparency International" for 2006, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 12 %. Dette er markant høyere enn for vest-europeiske land og høyere enn for eksempel Kroatia og Makedonia. Andelen som oppgir at de har betalt bestikkelse har økt fra 2005 til 2006 med tre prosentpoeng.⁴⁴

Mange registre ble ødelagt eller gikk tapt i Kosovo under krigen.⁴⁵ Kravene til dokumentasjon for å få utstedt nye dokumenter har blitt lempet på tilsvarende. Dette vil ha betydning for dokumentenes notoritet.

Det er flere oppslag om utstedelse av falske dokumenter i Kosovo. På en av UNMIKs pressekonferanser i februar 2008 ble det opplyst at en offentlig ansatt ved et folkeregistreringskontor - "Civil registration Centre" - hadde misbrukt sin stilling i forbindelse med utstedelse av UNMIK id-kort.⁴⁶

BalkanInsight hadde en informativ artikkel i desember 2006 som viser hvordan det er mulig å fikse alle slags serbiske dokumenter fra Kosovo bl.a. ved hjelp av tidligere polititjenestefolk.⁴⁷

5.1 FØDSELSATTEST

Kosovo Information Project har utarbeidet en rapport om "Personal Documents" som er tilgjengelig på Landdatabasen og som har eksempler på fødselsattester utstedt i Kosovo i henholdsvis 1958, 1962, 1972, 1982, 1987 og 1995.⁴⁸

I notat fra UDI fra 2003 finnes det et eksempel på en UNMIK fødselsattest.⁴⁹ Attesten er på albansk, serbisk og engelsk. De kommunale folkeregistreringskontorene utsteder dokumentet.

---

⁴⁴ UNODC, op.cit.

⁴⁵ Kosovo Information Project (KIP), 2003, *Personal Documents* har en oversikt over hvilke registre som er ødelagt ved hvilke registreringskontor. Rapporten er tilgjengelig på Landdatabasen.

⁴⁶ UNMIKs pressekonferanse 06.02.2008
[http://www.unmikonline.org/DPI/Transcripts.nsf/0/2517EBE2BADA33B6C12573E70059D1EC/\\$FILE/tr060208.pdf](http://www.unmikonline.org/DPI/Transcripts.nsf/0/2517EBE2BADA33B6C12573E70059D1EC/$FILE/tr060208.pdf) [lastet ned 26.06.2008]

⁴⁷ Balkan Insight, 2006. INVESTIGATION: Ex-Policeman Run Kosovo Passport Scam. *Balkan Insight*, 1. desember. Tilgjengelig fra <http://www.birn.eu.com/en/61/10/1782/> [lastet ned 24.06.2008]

⁴⁸ Kosovo Information Project (KIP), 2003. *Personal Documents*. Prishtina: KIP. Tilgjengelig i Landdatabasen.

⁴⁹ Utlendingsdirektoratet (UDI), 2003b. *Utstedelse av UNMIK-dokumenter i Kosovo*. Oslo: UDI, august. Tilgjengelig på Landdatabasen.

I utgangspunktet er det et krav om jugoslavisk reisedokument eller jugoslavisk id-kort og jugoslavisk fødselsattest. Dette gjelder dersom man er født før 1999. Dersom den aktuelle personen ikke kan fremlegge jugoslavisk fødselsattest, må søkeren fremlegge et skjema med alle relevante opplysninger og to vitner som kan styrke vedkommendes identitet.

Det er mulig å skaffe seg fødselsattest gjennom søknad fra utlandet og bruk av familie/venner eller advokat.

Utstedelsen skjer på det kommunale folkeregistreringskontoret i den kommunen fødselen fant sted.

5.2 STATSBORGERSKAPSATTEST

UNMIK-administrasjonen utsteder intet dokument tilsvarende en statsborgerskapsattest. Den nye statsborgerskapsloven for Kosovo som trådte i kraft 15.06.2008, ligger tilgjengelig på Landdatabasen.⁵⁰

5.3 ID-DOKUMENTER

Kosovo Information Project har utarbeidet en rapport om ”Personal Documents” som er tilgjengelig på Landdatabasen og som har eksempel på et UNMIK id-kort.

Det er ikke obligatorisk å ha et UNMIK id-kort for befolkningen i Kosovo.⁵¹

Id-kortet utstedes til personer over 16 år som er registrert i Kosovo. Id-kortet har et personlig registreringsnummer.

Vedkommende eller minst en av foreldrene må være født i Kosovo. Det må fremlegges dokumentasjon på identitet og adresse i Kosovo. Det er et vilkår at vedkommende bor i Kosovo eller har til hensikt å bosette seg i Kosovo. Det kreves personlig fremmøte ved det kommunale folkeregistreringskontoret.⁵²

5.4 REISEDOKUMENTER

Kosovo Information Project har utarbeidet en rapport om ”Personal Documents” som er tilgjengelig på Landdatabasen og som har eksempel på et UNMIK-reisedokument.

Personer som søker utstedelse av UNMIK-reisedokument, må møte opp personlig i det aktuelle kommunale folkeregisteret. Det må fremlegges gyldig UNMIK id-kort.⁵³

---

⁵⁰ Se under lover og statsborgerskapsforhold.

⁵¹ Flertallet av befolkningen over 16 år vil ha et slikt id-kort. Mange kosovosere vil derimot ikke ha et UNMIK id-kort.

⁵² Se UNMIK, *Regulation 2002/13 On the Central Civil Registry*. Tilgjengelig fra http://www.unmikonline.org/regulations/unmikgazette/02english/E2000regs/RE2000_13.htm [lastet ned 24.06.2008]

⁵³ Dersom personen er mindreårig, kan foreldrene søke om utstedelse av UNMIK-reisedokument. Da må barnets fødselsattest, begge foreldrenes UNMIK id-kort og foreldrenes vigselsattest fremlegges. Dersom en av foreldrene ikke er til stede, må den andre legge frem en fullmakt.

Reisedokumentet utstedes for to år, med mulighet for forlengelse.⁵⁴ Innehaverens statsborgerskap fremgår ikke av dokumentet.⁵⁵

UNMIK reisedokument er fortsatt gyldig, og det må antas at disse dokumentene vil være gyldige i en overgangsperiode.

5.5 UGIFTEATTEST

I notat fra UDI fra 2003 finnes det et eksempel på en UNMIK sivilstatusattest.⁵⁶ Attesten er på albansk, serbisk og engelsk. De kommunale folkeregistreringskontorene utsteder dokumentet.

I attesten vil det gå frem om vedkommende er ”singel”, ”divorced” eller ”widowed”.

I tillegg til reisedokument eller id-kort må vedkommende legge frem en bekreftet erklæring fra to vitner om at vedkommende er gift. Det kan søkes om slik sivilstatusattest fra utlandet.

5.6 EKTESKAPSATTEST

Kosovo Information Project har utarbeidet en rapport om ”Personal Documents” som er tilgjengelig på Landdatabasen og som har eksempler på dødsattester utstedt i Kosovo i hhv. 1959, 1961, 1973, 1991 og 1996.

I notat fra UDI fra 2003 finnes det et eksempel på en UNMIK ekteskapsattest.⁵⁷ Attesten er på albansk, serbisk og engelsk. De kommunale folkeregistreringskontor utsteder dokumentet. Det er kun borgelig ekteskap som er rettslig gyldig i Kosovo.

For utstedelse av ekteskapsattest må det legges frem reisedokument eller id-kort. Det må i tillegg leveres et søknadsskjema med opplysninger om ektefelles navn, fødselsdato, sted for inngåelse av ekteskapet, evt. UNMIK id-kort nummer. Søknaden kan leveres av tredjeperson og sendes fra utlandet.

5.7 SKILLSMISSEATTEST

I notat fra UDI fra 2003 finnes det et eksempel på en UNMIK **sivilstatusattest**.⁵⁸ Attesten er på albansk, serbisk og engelsk. De kommunale folkeregistreringskontorene utsteder dokumentet. Slik attest ble ikke utstedt av jugoslaviske myndigheter før krigen.

I attesten vil det gå frem om vedkommende er ”singel”, ”divorced” eller ”widowed”.

Det må legges frem reisedokument eller id-kort. Dersom vedkommende er skilt, må han/hun legge frem skillsmisseattest eller bekreftet kopi av denne. Det kan søkes om slik sivilstatusattest fra utlandet.

---

⁵⁴ Reisedokumentet kan forlenges for ytterligere to år. Normalt forlenges dokumentet 3 måneder før utløpsdato. Barn får eget reisedokument.

⁵⁵ Se UNMIK, *Regulation 2000/18 On Travel Documents*. Tilgjengelig fra http://www.unmikonline.org/regulations/unmikgazette/02english/E2000regs/RE2000_18.htm [lastet ned 24.06.2008]

⁵⁶ Utlendingsdirektoratet (UDI), 2003b. Op.cit.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

5.8 DØDSATTEST

Kosovo Information Project har utarbeidet en rapport om "Personal Documents" som er tilgjengelig på Landdatabasen og som har eksempler på dødsattester utstedt i Kosovo i henholdsvis 1986 og 1996.

I notat fra UDI fra 2003 finnes det et eksempel på en UNMIK dødsattest.⁵⁹ Attesten er på albansk, serbisk og engelsk. De kommunale folkeregistreringskontorene utsteder dokumentet.

I notatet står det mer om kravene til dokumentasjon for å få utstedt dette dokumentet. Det kan søkes om slik attest fra utlandet.

UNMIK utsteder også "certificate that one is alive". Eksempel på dette dokumentet finnes i samme notat. Dette dokumentet kan utstedes til vedkommende selv eller til en tredjeperson. Søknaden kan også fremmes fra utlandet.

5.9 PARALLELE SERBISKE STRUKTURER

Det skal være mulig å levere søknad om serbiske nasjonale id-kort og serbiske pass i Kosovo. Selve utstedelsen vil skje på de serbiske eksil-folkeregistreringskontorene⁶⁰ i Serbia, men dokumentene kan utleveres i Kosovo.⁶¹

Også mange kosovoalbanere skaffer seg serbiske dokumenter, herunder serbiske nasjonale id-kort og pass; også på illegalt vis.⁶²

---

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Registrene ble flyttet fra Kosovo i juni 1999 og flyttet til ulike steder i sentrale og sørlige deler av Serbia, hvor Kosovos kommuner i eksil har etablert seg. Sebias ambassade i Oslo har oversikt over hvor de ulike eksilkontorene er lokalisert. Se <http://www.serbianembassy.no/eng/consular/citizenship.html> [lastet ned 24.06.2008]

⁶¹ Sveriges ambassad i Belgrade, 2006. *Utfärdinde av Licna Karta i Kosovo*. Stockholm: UD, 12. februar. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=143> [lastet ned 24.06.2008]

⁶² BalkanInsight, 2006. Op.cit.

6. MAKEDONIA

Korrupsjon eksisterer i Makedonia. I en undersøkelse gjennomført av ”Transparency International” for 2006, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 9 %. Dette er høyere enn for vest-europeiske land, Kroatia og Bosnia, men lavere enn for eksempel tall fra Kosovo og Serbia. Andelen som oppgir at de har betalt bestikkelse har økt fra 2005 til 2006 med ett prosentpoeng.⁶³

Det er stadig oppslag i makedonsk presse om falske dokumenter.⁶⁴

6.1 FØDELSATTEST

Eksempel på fødselsattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (maticar) som har ansvar for stedet der hendelsen har funnet sted.

Fødselsattester blir også utstedt av den ortodokse kirke, men disse attestene er ikke legale før fødselen er registrert ved rett folkeregistreringskontor.⁶⁵

6.2 STATSBOGERSKAPSATTEST

Eksempel på statsborgerskapsattest ligger på DISCS.

Søknad om statsborgerskap kan leveres til folkeregistreringskontoret som har ansvaret for fødselsregisteret eller i utlandet ved makedonske ambassader eller konsulat.⁶⁶ Søknad om statsborgerskap blir avgjort i Innenriksministeriet. Registrering av statsborgerskapet er gratis.⁶⁷ Registreringen foretas personlig ved innenriksministeriets lokale filial på bostedet.

6.3 ID-DOKUMENTER

Eksempel på id-kort ligger på DISCS. Eksempel på id-kort for flyktninger ligger også på DISCS.

---

⁶³ UNODC, op.cit.

⁶⁴ Se f.eks. artikkel i BalkanInsight om falske universitetsdiplom: Balkan Insight, 2008b. Shamed Albanian MP Lashes Out At Exposure. *Balkan Insight*, 12. mars. Tilgjengelig fra <http://www.balkaninsight.com/en/main/news/8564/> [lastet ned 24.06.2008]

⁶⁵ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006c. *Documents Macedonia*. Washington: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/ reciprocity/ reciprocity_3612.html#docs [lastet ned 10.07.2008]

⁶⁶ Sveriges ambassad i Belgrad, 2005. *Medborgarskap-Makedonien*. Stockholm: UD, 25. oktober. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dokn=13700&lista=Makedonien.html&mode=dokumentlista> [lastet ned 09.06.2008]

⁶⁷ Schweizerische Flüchtlingshilfe, 2006. *Mazedonien und Montenegro: Gemischt ethnische, unter dem schweizerischen Zivilrecht verheiratete Paare. Einreise, Aufenthalt, Einbürgerung, sozioökonomische und soziokulturelle Situation*. Bern: Schweizerische Flüchtlingshilfe, november. Tilgjengelig fra http://www.osar.ch/2006/11/22/061101_mkd_multiethnicfamily [lastet ned 09.07.2008]. En norsk versjon av rapporten er tilgjengelig i Landdatabasen.

Id-kort utstedes til personer over 18 år og er gyldige mellom 10-15 år.⁶⁸ Søknad om Id-kort leveres den lokale politistasjonen og kortet utstedes av Ministry of Internal Affairs.⁶⁹ Det blir tatt fingravtrykk når man søker om identitetskort.⁷⁰

6.4 PASS

Eksempel på makedonsk pass, diplomatisk pass, ”official” pass, fremmedpass, samt nødpass ligger på Keesings.

Ved søknad om pass, enten i Makedonia eller via en ambassade i utlandet, må vedkomne fremlegge dokumentasjon som viser at personen er makedonisk borger. Dette kan gjøres ved å fremlegge et gammelt pass eller nasjonalt id-kort.⁷¹

Makedonias ambassade i Stockholm har opplyst at Makedonia fra våren 2007 har begynt å utstede biometriske pass. Ambassaden i Stockholm har ikke det tekniske utstyret som skal til for slik utstedelse, og ambassaden hadde ikke informasjon om ambassaden ville få slikt utstyr. Nye biometriske pass for borgere bosatt i Norge kan kun utstedes i Makedonia. Makedonske borgere kan imidlertid oppsøke ambassaden i Stockholm som kan utstede såkalte ”emergency passport” som er gyldige i 30 dager slik at vedkommende kan reise til Makedonia.⁷²

6.5 UGIFTEATTEST

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (maticar) som har ansvar for personens bosted.

6.6 EKTESKAPSATTEST

Eksempel på både nasjonal og internasjonal ekteskapsattest ligger på DISCS.

Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (maticar) som har ansvar for stedet der hendelsen har funnet sted.

Ekteskapsattest blir også utstedt av den ortodokse kirke, men disse attestene er ikke legale før fødselen er registrert ved rett folkeregistreringskontor.⁷³

---

⁶⁸ Sveriges ambassad i Belgrad, 2004. Makedonien. Stockholm: UD, april.

⁶⁹ U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006c. Op.cit.

⁷⁰ Sveriges ambassad i Belgrad, 2004. Op.cit.

⁷¹ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2006a. *Macedonia: Procedures to acquire a Macedonian passport; whether a person applying from outside the country can obtain a passport by submitting a notarized letter, whether an ethnic Albanian with Macedonian citizenship who has lost his/her passport would be able to obtain a passport at a Macedonian mission abroad, specifically in Canada; if so, the procedure to be followed.* Ottawa: IRB, 16. februar. Tilgjengelig fra <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450223> [lastet ned 12.06.2008].

⁷² Landinfo respons datert 04.09.2008 tilgjengelig på Landdatabasen.

⁷³ Ibid.

6.7 SKILSMISSEATTEST

Kopier av skilsmisseavgjørelser er tilgjengelige fra domstolene (osnoven sud) som avgjorde skilsmissesaken. Ifølge U.S. Department of State (2006) er skilsmisseattesten maskinskrevet med overskriften: "In the name of the citizens of the Republic of Macedonia." Siden 10.05.1946 er kun skilsmisser som er avgjort i en sivil domstol gyldige.⁷⁴

6.8 DØDSATTEST

Eksempel på både nasjonal og internasjonal dødsattest ligger på DISCS. Dokumentet blir utstedt ved folkeregistreringskontoret (maticar) som har ansvar for stedet der hendelsen har funnet sted.

---

⁷⁴ Ibid.

7. ALBANIA

US Department of State, Bureau of Consular Affairs gir følgende generelle beskrivelse av fødsels-, ekteskap-, skilsmisse- og dødsattester fra Albania:

*Most civil documents are available and reasonably reliable. There are some villages where records may have been destroyed in World War II. Documents may appear crude and simplistic, but that is what is in use within the country. There does not appear to be any restriction on sending the documents abroad.*⁷⁵

Korrupsjon er meget utbredt i Albania. I en undersøkelse gjennomført av ”Transparency International” for 2006, var andelen av befolkningen som oppgir å ha betalt bestikkelse 66 %. Dette er markant høyere enn øvrige land i regionen, og over gjennomsnittet for afrikanske land. Andelen har ifølge undersøkelsen økt markant fra 2005 til 2006 med over 30 prosentpoeng.⁷⁶

I en redegjørelse fra canadiske myndigheter fra 2006 vises det til en rekke oppslag i albanske aviser om bruk av falske dokumenter, herunder pass, særlig i forbindelse med menneskehandel. Det vises også til albanske planer om utstedelse av nye elektroniske pass.⁷⁷

7.1 FØDSELSATTEST

Eksempel på fødselsattest ligger på DISCS.

Dokumentet utstedes av folkeregistreringskontoret/”civil status office” (Zyra e Gjendjes Civile) i den enkelte kommune⁷⁸.

Det nåværende fødselsattestformularet har vært i bruk siden 2003/2004, og skal være det eneste offisielle formularet.⁷⁹ Attesten er påført bilde.⁸⁰ De første tre sifrene på attesten skal være nummeret til folkeregistreringskontoret i den aktuelle kommunen. Sifrene på attestene skal gjøre det mulig å finne frem til kontor og offentlig ansatt som har utstedt attesten. Serienummeret skal stemme overens med stemplet som anvendes.

Attestene skrives ut på grunnlag av opplysningene i ”fundamental registry books” – et desentralisert albansk sivilt registreringssystem. Dette registeret er ”datert” 1974.

---

⁷⁵ US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2005. *Documents Albania*. Washington: US Department of State. Tilgjengelige fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3494.html#docs [lastet ned 09.07.2008]

⁷⁶ UNODC, op.cit.

⁷⁷ Immigration and Refugee Board of Canada, 2006b. *Availability of fraudulent identity documents, including incidents where individuals were detained for using these false documents and government measures designed to address this situation (2005-September 2006)*. Ottawa: IRB, 16. oktober. Tilgjengelig fra http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=450579 [lastet ned 05.06.2008]

⁷⁸ Større byer som Tirana, Shkodra, Durres, Fier, Vlora, Korca og andre har flere kontorer.

⁷⁹ Formularet blir distribuert av ”General Directorate of the Civil Status” i Innenriksdepartementet.

⁸⁰ Dette er uavhengig av om attesten er en original eller et duplikat.

Det er vanlig med personlig fremmøte i forbindelse med å hente fødselsattest. Men det er kjent at familiemedlemmer har fått hentet fødselsattest.⁸¹ I forbindelse med UDIs tjenestereise til Albania i 2003 fikk man opplyst at det var gjennomført en regelendring som gjorde at borgere bosatt i utlandet ikke lenger behøver å møte personlig for å få utstedt fødselsattest.⁸²

7.2 STATSBOGERSKAPSATTEST

Så langt Landinfo er kjent med finnes det ingen statsborgerskapsattest for Albania.

Den albanske statsborgerskapsloven, lov nr. 8389 datert 05.08.1998, kan gjenfinnes på Landdatabasen.⁸³

I Albania finnes det derimot et familiedokument. Et eksempel på et slik dokument finnes på DISCS. Dette dokumentet utstedes også fra folkeregisteringskontoret. Alle familiemedlemmer eller en person med fullmakt kan hente/bestille dette dokumentet.⁸⁴

7.3 ID-DOKUMENTER

Det finnes for tiden ikke noe system for utstedelse av id-kort i Albania. Det er imidlertid planer om å starte utstedelse av nye id-kort i 2008.⁸⁵

Canadiske myndigheter viser til at albanerne vanligvis anvender pass (70 %) for å legitimere seg. Noen anvender også fødselsattest. Det vises også til at enkelte fortsatt er i besittelse av id-kort som ble utstedt at det tidligere kommunistiske regimet.⁸⁶

7.4 PASS

Eksempel på gyldig albansk pass, et pass som ikke lenger er i bruk pass, diplomatisk pass samt laissez passer ligger på Keesing.

Landinfo har kun gjenfunnet Albanias passlov på albansk.⁸⁷

---

⁸¹ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2007a. *Albania: Description of valid birth and marriage certificates, including the general paper quality of original documents; register numbers and register years; description of family certificates; whether an individual with power of attorney who is applying for a birth certificate on behalf of an applicant may provide the applicant's photo to the authorities.* Ottawa: IRB, 3. oktober. http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=451477 [lastet ned 03.06.2008]

⁸² Utlendingsdirektoratet, 2003a. *Rapport fra tjenestereise til Albania 3.-7. mars 2003.* Oslo: UDI. Rapporten er unntatt offentlighet, men tilgjengelig i Landdatabasen. Det må imidlertid fremlegges en skriftlig fullmakt.

⁸³ Link til loven finnes her: <http://www.legislationline.org/legislation.php?tid=11&lid=3564&less=false> [lastet ned 02.06.2008]. Link til endring finnes her: <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?docid=3f4e16744> [lastet ned 06.06.2008]

⁸⁴ Utlendingsdirektoratet, 2003a. Op.cit.

⁸⁵ Albanian.com, 2008. Albania to have new biometric passport. *Albanian.com*, 23. mars. Tilgjengelig fra http://www.albanian.com/community/index.php?Itemid=2&id=1298&option=com_content&task=view [lastet ned 02.06.2008]

⁸⁶ Immigration and Refugee Board of Canada, 2006c. *Albania: Whether the proposed national identity card has been issued; whether the leternjofim is the main identity document used in the country (2005 - 2006)* Ottawa: IRB, 20. oktober. Tilgjengelig fra <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450578> [lastet ned 02.06.2008]

⁸⁷ Link kan gjenfinnes her: <http://www.moi.gov.al/old/mpo/ligjet/pasaporta.htm> [lastet ned 02.06.2008]

En søknad om pass består av fødselsattest, fem (identiske) bilder og utfylt skjema om søknad for pass. I forbindelse med søknad om pass må det fremlegges en fødselsattest som ikke er eldre en tre måneder.⁸⁸

Albanske borgere som søker om utstedelse av pass i utlandet må henvende seg til sin ambassade/ sitt konsulat med all nødvendig dokumentasjon (fødselsattest, fem bilder og utfylt skjema). Albanske ambassader/konsulater kan ikke utstede pass, men sender søknaden til konsulær seksjon i albansk UD.⁸⁹ Canadiske myndigheter viser imidlertid til informasjon fra Albanias ambassade i Canada om at ved ambassader i Europa pr. oktober 2007 kan det være mulig å få utstedt pass; dette er imidlertid ikke tilfellet ved ambassaden i Ottawa. I redegjørelsen fra canadiske myndigheter gis det detaljert informasjon om fremgangsmåte, krav til dokumentasjon og fullmakt.⁹⁰

Barn kan få utstedt pass dersom det foreligger samtykke fra begge foreldrene. Samtykket må være bekreftet av notarius publicus.⁹¹

7.5 UGIFTEATTEST

Et eksempel på ugifteattest finnes på DISCS.

Albania har startet med å utstede datautskrifter/trykte versjoner av sivilstatus dokumenter som skal erstatte de tidligere håndskrevne dokumentene.⁹²

7.6 EKTESKAPSATTEST

Et eksempel på ekteskapsattest finnes på DISCS.

Dette dokumentet er utstedt av kommunekontoret for ekteskap. Partene kan hente/bestille dette dokumentet.⁹³

7.7 SKILSMISSEATTEST

Landinfo har ikke funnet informasjon om skilsmisseattester fra Albania.

7.8 DØDSATTEST

Dette dokumentet skrives ut av folkeregistreringskontoret. Familien til avdøde kan hente/bestille dette dokumentet.⁹⁴

---

⁸⁸ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2007a. Op.cit.

⁸⁹ Utlendingsdirektoratet (UDI), 2003a. Op.cit.

⁹⁰ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2007b. *Albania: Procedure to obtain a passport from outside the country; type of identification needed to apply for a passport overseas; whether the policy for obtaining a passport has changed*. Ottawa: IRB, 10. oktober. Tilgjengelig fra http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=451256 [lastet ned 05.06.2008]

⁹¹ Utlendingsdirektoratet, 2003a. Op.cit. Selv om man har fått omsorgsrett ved en rettskjennelse, har norske myndigheter fått opplyst at det likevel må fremvises samtykke fra begge foreldrene ved utreise.

⁹² http://www.osce.org/albania/item_1_32573.html [lastet ned 10.10.08]

⁹³ Ibid. I en respons fra canadiske myndigheter fra 09.05.2005 nevnes det ikke eksplisitt noe om krav til fullmakt dersom en av foreldrene har foreldreansvaret for barnet alene. http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=449654 [lastet ned 05.06.2008]

⁹⁴ Utlendingsdirektoratet, 2003a. Op.cit.

8. KILDER

- Albanian.com, 2008. Albania to have new biometric passport. *Albanian.com*, 23. mars. Tilgjengelig fra http://www.albanian.com/community/index.php?Itemid=2&id=1298&option=com_content&task=view [lastet ned 02.06.2008]
- Balkan Insight, 2008a. Bosnia Police Smash Fake IDs Ring. *Balkan Insight*, 28. mai. Tilgjengelig fra http://www.balkaninsight.com/en/main/news/10507/?tpl=299&ST1=Text&ST_T1=Article&ST_AS1=1&ST_max=1 [lastet ned 20.06.2008]
- Balkan Insight, 2008b. Shamed Albanian MP Lashes Out At Exposure. *Balkan Insight*, 12. mars. Tilgjengelig fra <http://www.balkaninsight.com/en/main/news/8564/> [lastet ned 24.06.2008]
- Balkan Insight, 2006. INVESTIGATION: Ex-Policeman Run Kosovo Passport Scam. *Balkan Insight*, 1. desember. Tilgjengelig fra <http://www.birn.eu.com/en/61/10/1782/> [lastet ned 24.06.2008]
- Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2006a. *Macedonia: Procedures to acquire a Macedonian passport; whether a person applying from outside the country can obtain a passport by submitting a notarized letter, whether an ethnic Albanian with Macedonian citizenship who has lost his/her passport would be able to obtain a passport at a Macedonian mission abroad, specifically in Canada; if so, the procedure to be followed*. Ottawa: IRB, 16. februar. Tilgjengelig fra <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450223> [lastet ned 12.06.2008].
- Immigration and Refugee Board of Canada, 2006b. *Availability of fraudulent identity documents, including incidents where individuals were detained for using these false documents and government measures designed to address this situation (2005-September 2006)*. Ottawa: IRB, 16. oktober. Tilgjengelig fra http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=450579 [lastet ned 05.06.2008]
- Immigration and Refugee Board of Canada, 2006c. *Albania: Whether the proposed national identity card has been issued; whether the leternjoftim is the main identity document used in the country (2005 - 2006)* Ottawa: IRB, 20. oktober. Tilgjengelig fra <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450578> [lastet ned 02.06.2008]

- Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2007a. *Description of valid birth and marriage certificates, including the general paper quality of original documents; register numbers and register years; description of family certificates; whether an individual with power of attorney who is applying for a birth certificate on behalf of an applicant may provide the applicant's photo to the authorities.* Ottawa: IRB, 3. oktober. http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=451477 [lastet ned 03.06.2008]
- Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), 2007b. *Albania: Procedure to obtain a passport from outside the country; type of identification needed to apply for a passport overseas; whether the policy for obtaining a passport has changed.* Ottawa: IRB, 10. oktober. Tilgjengelig fra http://www.cisr-irb.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=451256 [lastet ned 05.06.2008]
- Kosovo Information Project (KIP), 2003. *Personal Documents.* Prishtina: Kosovo Information Project.
Dokumentet er kun tilgjengelig i Landdatabasen.
- Kroatias ambassade i Pretoria, Sør-Afrika. <http://za.mfa.hr/?mh=331&mv=1997&id=1639>
- Kroatias innenriksdepartement <http://www.mup.hr/main.aspx?id=1266#Državljanstvo>
- Landinfo, 2008. *Dobbelt statsborgerskap for bosniske kroater.* Oslo: Landinfo, april. Tilgjengelig fra <http://www.landinfo.no/index.gan?id=1004&subid=0> [lastet ned 09.07.2008]
- Legislationonline <http://www.legislationonline.org>
- Migrationsverkets landinformation <http://www.migrationsverket.se/lifos/>
- OSCE http://www.osce.org/albania/item_1_32573.html [lastet ned 10.10.08]
- Schweizerische Flüchtlingshilfe, 2006. *Mazedonien und Montenegro: Gemischt ethnische, unter dem schweizerischen Zivilrecht verheiratete Paare. Einreise, Aufenthalt, Einbürgerung, sozioökonomische und soziokulturelle Situation.* Bern: Schweizerische Flüchtlingshilfe, november. Tilgjengelig fra http://www.osar.ch/2006/11/22/061101_mkd_multiethnicfamily [lastet ned 09.07.2008].
En norsk versjon av rapporten er tilgjengelig i Landdatabasen.
- Serbias ambassade i Oslo <http://www.serbianembassy.no/>
- Sveriges ambassad i Belgrad, 2004, *Makedonien.* Stockholm: UD, 9. april. Dokumentet er ikke elektronisk tilgjengelig.

- Sveriges ambassad i Belgrad, 2005. *Medborgarskap-Makedonien*. Stockholm: UD, 25. oktober. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dokn=13700&lista=Makedonien.html&mode=dokumentlista> [lastet ned 09.06.2008]
- Sveriges ambassad i Belgrade, 2006. *Utfärdande av Licna Karta i Kosovo*. Stockholm: UD, 12. februar. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&land=Serbien&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=143> [lastet ned 24.06.2008]
- UNMIK, United Nations Interim Administration Mission in Kosovo. <http://www.unmikonline.org/>
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), 2008. *Crime and its impact on the Balkans*. New York: UNODC, mars. Tilgjengelig fra [http://reliefweb.int/rw/RWFiles2008.nsf/FilesByRWDocUnidFilename/MUMA-7F589R-full_report.pdf/\\$File/full_report.pdf](http://reliefweb.int/rw/RWFiles2008.nsf/FilesByRWDocUnidFilename/MUMA-7F589R-full_report.pdf/$File/full_report.pdf) [lastet ned 05.06.2008]
- USAs ambassade i Pristina <http://pristina.usembassy.gov>
- USAs ambassade i Sarajevo <http://sarajevo.usembassy.gov/>
- US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2004. *Documents Serbia and Montenegro*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig i Landdatabasen.
- US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2005. *Documents Albania*. Washington: US Department of State. Tilgjengelige fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3494.html#docs [lastet ned 09.07.2008]
- U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006a. *Documents Croatia*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3543.html#docs [lastet ned 10.07.2008]
- US Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006b. *Documents Bosnia-Herzegovina*. Washington: US Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3518.html#docs [lastet ned 10.07.2008]
- U.S. Department of State, Bureau of Consular Affairs, 2006c. *Documents Macedonia*. Washington: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/frvi/reciprocity/reciprocity_3612.html#docs [lastet ned 10.07.2008]
- Utlendingsdirektoratet, 2003a. *Rapport fra tjenestereise til Albania 3.-7. mars 2003*. Oslo: UDI. Rapporten er unntatt offentlighet, men tilgjengelig i Landdatabasen.
- Utlendingsdirektoratet, 2003b. *Utstedelse av UNMIK-dokumenter i Kosovo*. Oslo: UDI, august. Tilgjengelig på Landdatabasen.

